

CIEPŁA dziś rano stopni 0.
CIEPŁA wczoraj w południe stopni 4.
JUTRO Sw. Cyrylla M.

WSCHÓD SŁOŃCA o godz. 5 min. 44.
ZACHÓD „ „ „ 6 „ 26.
WYSOKOŚĆ wody na Wiśle stóp 8 cali 6.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Do Kroniki Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, jako praemium dla prenumeratorów, dodane zostana na kwartał dwa tomy treści historycznej, powieściowej, literackiej i ekonomicznej, składające się każdy z 250 stronnic, za cenę druku i papieru po kop. 25 za tom.

Obwieszczenia przyjmuje Redakcja Kroniki za opłatą: Od wiersza drobnym drukiem za jednorazowe umieszczenie kop. 3, za następne po kop. 2 1/2.

Każdy prenumerator Kroniki ma prawo zamieścić w niej bez opłaty, doniesień własnych za 50 kop. kwartał.

WSZYSTKO DLA WSZYSTKICH.

CENA KRONIKI:
w Warszawie: Kwartalnie Rsr. 1 kop. 35. (złp. 9).
„ „ Miesięcznie kop. 45. (złp. 3).
Numer pojedynczy kop. 2 1/2. (groszy 5).
Na Pocztę: w Królestwie kwartał, Rsr. 2 kop. 25 (złp. 15).
w Cesarstwie: Rocznie Rsr. 13.—Półrocznie 6 kop. 50).
„ „ Kwartałnie Rsr. 3 kop. 25 (w kopertach).

Biuro Redakcyi i Kantor główny w litografii A. Dzwonkowskiego i Spółki (dawniej Pecq'a) ulica Miodowa N. 482

OD REDAKCYI.

W każdym znacznieszem miesiącu potrzebne są pisma, któreby zamieszczały porządne, w oddziałach osobnych dla łatwego wyszukania, za cenę jak można najtańszą, doniesienia o potrzebach i żądaniach publiczności, a po szczególe PP. właścicieli fabryk, warsztatów, sklepów i wszelkich zakładów przemysłowych, obok tego donosiły o żądaniach lub ofiarowanych kapitałach, zatrudnieniach i t. d. Na ten cel Kronika W. K. i Z. przeznaczona ostatnią stronicę i dodatki do pisma swego.

Kronika Wiadomości Krajowych i Zagr. pismo codzienne, kosztuje w Warszawie kwartalnie rs. 1 kop. 35 (złp. 9) miesięcznie kop. 45 (złp. 3). Obejmuje oprócz wiadomości politycznych i Warszawskich, doniesienia o handlach, cukrowniach, restauracyach, kapitałach i wszelkich interesach i potrzebach społecznych, za opłatą kop. 3 od jednego wiersza drobnym drukiem. Każdy prenumerator ma prawo umieścić bezpłatnie doniesienia o własnych interesach za pół rubla kwartalnie. Ze zaś wiersz liczy się po kop. 3, przeto każdy prenumerator będzie mógł zamieścić w Kronice na kwartał dwa średnie,

albo trzy małe doniesienia, razem wierszy siedemnaście obejmujące. Redakcja ułoży doniesienia z ustnego opowiedzenia interesu, bez osobnej dopłaty. Jeżeli tego będzie potrzeba, to doniesienie w obcym języku bezpłatnie na polskie przełoży.

Kronika zamieszcza także artykuły o handlu, przemyśle, rolnictwie, teatrze, nowych dziełach, krótsze powieści i rozmaitości.

Jako premium dla prenumeratorów, dodane zostaną na kwartał dwa tomy treści historycznej, powieściowej, literackiej i ekonomicznej, składające się każdy z 250 stronnic, za cenę druku i papieru po kop. 25 za tom, i oprócz tego, każdy prenumerator Kroniki może nabyć po jednym egzemplarzu dzieł rozmaitych, wydanych nakładem Franciszka Salez: Dmochowskiego, Jana Jaworskiego i zakładu litograficznego A. Pecq et Comp za cenę o znaczną część niższą od katalogowej księgarskiej.

Ostrzegamy Szanownych Prenumeratorów kwartalnych naszej Gazety, w Warszawie i na prowincyi zamieszkałych, którzy nieskorzystali jeszcze z przywileju swojego podania do Gazety ogłoszeń bezpłatnych, aby z nadsyłaniem tego rodzaju

ju ogłoszeń, jeśli są w zamiarze, pospieszyli się, gdyż kwartał kończy się. Uważamy za nasz obowiązek przypomnieć Szanownym Prenumeratorom służące im prawo; gdyż przywilej bezpłatnego ogłoszenia z jednego kwartału na drugi nieprzechodzi.

Prenumerować można na wszystkich urzędach i stacyach pocztowych Królestwa i Cesarstwa, w Kantorach Kroniki, lub w Kantorze Głównym przy ulicy Miodowej Nr. 482 w zakładzie litograficznym A. Pecq et Comp., dokąd adresować trzeba wszelkie korespondencye do Redakcyi Kroniki.

Dalszy ciąg listy osób uproszonych do zbierania składek od właścicieli i rządów domów.

16. Eckert Jan pod Nr. 521j2 Kościelna, Przyrynek od 1878 do 1919; 17. Sitkiewicz pod N-2549 Samborska, Zakątna, Rybaki od 1920 do 1927 i od 2545 do 2576 i Bolesć od 2582 do 2584; 18. Wolfin pod Nr. 547 Freta, od 273 do 280 Miodowa; 19. Neubauer Stefan pod N. 459 od 459 do 471b. Senatorska i od 740 do 742 Rymarska; 20. Lesser Stanisław pod N. 490j1 od 484b. do 496 Miodowa 535, 536 Kapitałna, 488, 459, 489, Długa 590 do 592 Danielewiczowska od 615 do 620; 21. Prażmowski pod Nr. 546 od 540 do 556 i 577 do 587, Długa 489a. b. Miodowa i od 608 do 611 Bielańska;

ZNAKOMITOŚCI TEGOCZESNE.

VI.

Napoleon III.

Karol Ludwik Napoleon Bonaparte, cesarz Francuzów, urodził się w Paryżu w zamku Tuileries 20 kwietnia 1808 r. Jest trzecim synem brata cesarza Napoleona Igo, Ludwika Bonaparte, króla Hollandyi, tego księcia który porzucił tron, bez żalu, w chwili kiedy postrzegł iż niepodobna pogodzić interesu Francyi, z dobrem kraju nad którym powierzono mu władzę. Przez królową Hortensyą, matkę swoją, jest wnukiem cesarzowej Józefiny i wicehrabiego de Beauharnais jej pierwszego męża.

Z trzech synów króla Ludwika Bonaparte, starszy Napoleon - Karol, umarł w Hadze w r. 1807, mając lat pięć. Drugim był

książe Napoleon Ludwik, miły i szlachetny młodzieniec, o którego smutnym zgonie wspomniemy poniżej. Urodzenie trzeciego syna obchodzono w całym państwie, jako następcy tronu: bo prawo oznaczające stosunki rodziny cesarskiej, przyznało następstwo na tron Francyi, dzieciom dwóch tylko braci Napoleona, Ludwika i Józefa, a wówczas ani Józef ani cesarz Napoleon nie mieli potomstwa.

Młody książę Karol-Ludwik Napoleon, wpisany został do rodziny cesarskiej w księgę złożoną w senacie. Ochrzczony 10-go listopada w 1810 r. w zamku Fontainebleau, przez kardynała Fesch, a jego rodzicami chrzestnymi byli cesarz i druga cesarzowa Marya-Ludwika. Napoleon kochał dzieci swego brata, a szczególnie małego Ludwika Napoleona, który także mocno przywiązał się do swego stryja. Opowiadają że ostatnim razem w Malmaison, po bitwie pod Waterloo, gdy Napoleon odjeżdżał do Rochefort, ledwie można było oderwać go od cesarza i uspokoić jego żalność.

Po przywróceniu Burbonów, królowa Hortensya, wyjechała na wygnanie z dwoma synami swymi. Już od roku 1810, były król

Ludwik rozłączył się z żoną; ich pożycie, z powodu wzajemnych uchybień (tak przynajmniej sądził cesarz) było niezgodne i niepomyślne. Oddalony od ojca, z powodu nieporozumień domowych, od Francyi z powodu klęsk publicznych. Książę Ludwik Napoleon otrzymał wychowanie, które prędko doprowadziło umysł jego do dojrzałości. Królowa Hortensya jego matka, przybrała nazwisko księżnej Saint Leu, mieszkała przez czas niejaki w Aix, w Genewie, w wielkim księstwie Badeńskim, potem w Bawaryi w Augsburgu, nareszcie osiadła w Szwajcaryi, kantonie Turgowii w zamku Arenenberg, i tam aż do śmierci mieszkała. Pomimo odrywania od nauk, z powodu licznych gości odwiedzających księżnę, Ludwik Napoleon był zawsze celem jej troskliwości. Pierwszym jego nauczycielem był ksiądz Bertrand, a głównym gubernierem p. Le Bas syn członka konwencji. Uczęszczał do gimnazjum w Augsburgu, z zapalem uczył się historii i nauk matematycznych, wielką zdolność miał do nich. Zarazem oddawał się wszelkim ćwiczeniom ciała, a w sztuce

22. Piotrowski pod Nr. 557, od 557 do 576, Długa i od 593 do 607 Bielańska, 644, 643, 739 Przejazd; 23. Malez Karol pod Nr. 377 od 366 do 388 Krakowskie-Przedmieście; 24. Oranowski pod Nr. 388 od 389 do 415 Krakowskie-Pred. i 2766a. c. Oboźna; 25. Strasburger pod N. 413, 413 od A. do K. Krakow: Przed: 971 i 1077a. do 1078c. Graniczna; 26. Wambach 414, od 414 do 435 Krakowskie-Przed. od 624 do 626 Koźnia; 27. Pawłowski pod Nr. 366 od 436 do 457 Krakow.-Przed. 28. Brun Krzysztof pod N. 465 od 472 do 480 Nowo-Senatorska; 29. Jakubowski Salwjan pod N. 614c. od 612 do 614m. Niecała i od 627 do 642 Trębacka; 30. Bansemer Adolf pod Nr. 2624 od 2622 do 2628 i 2637 do 2639 i od 2765 do 2799 Białoskórna, Źródłowa, Dobroć; 31. Szultz Alojzy pod Nr. 2647 od 2642 do 2650 i od 2657 do 2666 Źródłowa, Sowa, Marjensztadt; 32. Nowodworski pod Nr. 2680 od 2667 do 2690 Dziekanka, Bednarska; 33. Naimski Jakób pod N. 2627 od 2691 do 2720 Furmańska, Browarna, Mularska; 34. Głowczyński od 2721 do 2758 i od 2784 do 2794 Browarna, Wiślana, Radna, Leszczyńska; 35. Bejn Karol pod N. 1779 od 1771 do 1779 s. Jerska; 36. Winawer Nathan pod Nr. 247b. od 1793a. do 1800 i od 1813 do 1819 Franciszkańska, 2046j7 Szymanowska, od 2094 do 2103 Inslandzka, i od 2143 do 2165 Kłopotka, Bonifratska; 37. Grymowski pod Nr. 2223 od 2191 do 2214 Muranowska, Pokorna; 38. Widyehowski pod Nr. 2102 od 2216 do 2234 Pokorna; 39. Natansohn pod N. 2244a. od 2236 do 2254 Nalewki, Gęsia, Dzika; 40. Kloeman Jeremiasz pod N. 2251B. od 2254 do 2264 i od 2266, 2277 do 2287 Nalewki, Stawki, Miła, Gęsia i od 2203 do 2307 i 2376, 41. Szultz Powązki od 1 do 29; 42. Jamroziński Mikołaj pod Nr. 651 od 645 do 670 Przejazd, Leszno; 43. Lampe August pod N. 672, od 671 do 714 Leszno od 805 do 807, Solna Ogrodowa. od 821 do 840 Ogrodowa; 44. Liedkie Jan pod N. 1134 od 841 do 883 Ogrodowa i od 1128 do 1134 Żelazna; 45. Wąsowicz pod N. 2299, od 2271j2j3 Wronia od 2288 do 2324 Dzika; 46. Hirszenfeld pod Nr. 2353, od 2325 do 2375 Pawia, Dziełna; 37. Szram Jan pod N. 2393, od 2378 do 2406 Nowolipie i od 2501j2 do 2521 Kacza i Żytnia; 48. Sokolnicki pod N. 2414j5, od 2407 do 2460 Nowolipki. 49. Klejfi Aron pod Nr. 2418j9 od 2461 do 2478 Nowolipki;

(Dokończenie nastąpi)

— W przyszły piątek, jako w piątek po niedzieli Męki Pańskiej, przypada odpust Matki Boskiej Bolesnej, obchodzony w Kościele Ś-go Ducha po Paulińskim i w Kościele Parafialnym na Pradze.

— Za dni kilka następuje już Wielki Tydzień i rozpoczyna się zwyczajem corocznym kwesty po Kościołach, dla których już damy tutejsze zamierzyły się poświęcić. I tak: w Kościele XX. Bernadynów na Krak. Przedm. przyjęła na siebie ten Chrześcijański obowiązek Aleksandra z hr. de Laval, hrabina Kossakowska, w Kościele OO. Kapucynów przy ulicy Miodowej, Marya z Książąt Sapiehów hrabina Potocka, w Kościele po Paulińskim przy ulicy Długiej, Marya z hr. Nesselrode Kalergis, w Kościele XX. Reformatów, Aleksandra z hr. Chodkiewiczów hrabina Kossakowska.

— Komitet Resursy Kupieckiej uwiadamia członków resursy z ich rodzinami i publiczność, że w dniu jutrzejszym o godzinie 7ej wieczorem, p. profesor Aleksandrowicz, rozpoczynając w sali resursy wykład popularny Botaniki mówić będzie o wewnętrznej budowie roślin.

— Zawiadamiam wszystkich kogo to obchodzić może, iż prenumeratę na „Życie w parafii“ opowiadanie Cześnikiewicza, podjęły się zbierać księgarnie:

1. Henryka Natansona w officynie pałacu Potockich na Krakowskim-Przedmieściu.
2. Gebethnera et comp. przy rogu Czystej i Krakowskiego-Przedmieścia, w tymże pałacu
3. Okońskiego w pałacu dawniej Biskupów Krakowskich przy ulicy Miodowej, a to natych samych warunkach jak u autora, to jest albo całkowitą rs. 6, albo połowiczną po rs. 3. Pierwsze zaś trzy tomy wyszły z druku już znajdują się w tych księgarniach do nabycia. J. A. Miniszewski.

— W obecnej porze roku gospodarze nasi krzątają się około sprowadzenia nasion na potrzeby ogrodów i pól, nieodrzeczy więc be-

dzie wspomnieć że w Niemczech najobszerniejsza produkcja nasion gospodarczych i ogrodowych ma miejsce w Quedlinburgu, niedaleko od Magdeburga, gdzie kilku ogrodników, a między niemi szczególnie Metle, Grassów, Duppe na znakomitą skalę produkują nasiona. Swoim prywatnym klientom dają wyborowe nasiona, pozostałe oddają w handel. Za odniesieniem się do któregokolwiek z wyżej wymienionych ogrodników można mieć przysłany bezpłatny katalog nasion wychodzący w marcu. Sprowadzenie nasion cłu nieulega, a portorya pocztowa nie jest stosunkowo tak kosztowną. Należy tylko udawać się do wyprobowanej rzetelności ogrodników.

— Przed niejakim czasem sprowadzono do Francji nowy gatunek drzewa Vernis du Japon (*A. lanthus glandulosa*) które szczególnie jest przydatne do robót kołodziejskich, a przytem bywa używane do obsadzania brzegów, rowów, wód i spadzistych gruntów, gdyż korzenie jego silnie rosną i mocno się w grunt zapuszczają. Liście tego drzewa służą za pożywienie dla gąsienic jedwabniczych mogących być chodowanemi pod okryciem niebem.

— Piszą z Krakowa dnia 24go marca, Dzisiaj odbyło się trzecie a ostatnie z kolei posiedzenie walnego zebrania Komisji Balneologicznej, na którym następujący jej członkowie przedstawili swoje prace jako owoc przedmiotów do zreformowania przyjętych. Najprzód p. Żebrawski okazał model narządu do ogrzewania wód mineralnych do picia przeznaczonych własnego pomysłu. 2) P. Aleksandrowicz opisywał sposoby wyrabiania soli i ługów z wód szczawnickich i przedstawił obecnym też sole już otrzymane z pomienionych wód, jako też pastylki z temiż przyrządzane. 3) P. prof. Czarniański rozprawił o wyrabianiu soli i ługów z wód Iwoniczkich. 4) Pan Książarski Feliks tłumaczył plany i projekta przez siebie skreślone do urządzenia sal inhalacyjnych zimnych. 5) Panowie Aleksandrowicz i Żebrawski wyjaśniali swoje pomysły co do urządzenia sal inhalacyjnych ciepłych. 6) P. prof. Kuczyński okazał narząd ręczny przez siebie projektowany, do wzięwania pary ciepłej z wód mineralnych wytwarzać się mającej. 7) PP. Kuczyński i Książarski objaśniali swoje projekta co do sposobów urządzania kąpiel gazowych w naszych zdrojowiskach, a mianowicie w Krynicy z łatwością zastosować się mogących. 8) P. Żebrawski tłumaczył swój pro-

ce robienia bronią, jeżdżenia konno, pływania, nabył nadzwyczajnej zręczności i siły. W Szwajcaryi uzyskał pozwolenie ćwiczenia się w sztuce wojskowej i w obozie federalnym przy Thun, pod kierunkiem generała Dufour, odznaczył się pilnością w wykonaniu obowiązków żołnierskich. Szczególniej zajmował się nauką artylleryi, a nabyte wiadomości i własne postrzeżenia, zamieścił później w dziełku swoim: „Podręczny przewodnik artylleryi” dla użytku oficerów artylleryi, w rzeczy pospolitej helweckiej (Zurich 1836 r.). Czynił także wycieczki do gór Alpejskich z mantelzakiem na plecach i kijem w rękę.

Po rewolucyi lipcowej 1830 r., książę Ludwik Napoleon i brat jego spodziewali się, że prawo wygnania rodziny Bonapartych z Francji, będzie odwołane i prosili króla Ludwika - Filipa o pozwolenie powrotu do Francji. Odmówiono ich żądaniu. Chcieli wówczas służyć sprawie włoskiej, udali się do Toskanii i z zapalem połączyli się z powstańcami w kraju papieżkim, a odznaczyszy się w kilku potyczkach, ciągnęli do Rzymu. Lecz tymczasowy rząd odwołał ich

od wojska. Przybyli do Forli, a tam brat starszy naglą dotknięty chorobą, umarł po dwudniowych konwulsjach, na ręku teraźniejszego cesarza.

Ludwik Napoleon, także mocno chory, schronił się przed wojskiem austriackim do Ankonny; tam starania i poświęcenia się jego matki, uratowały go od śmierci.

Zaledwie przyszedł nieco do sił, oddał się przebrany i pod obcym nazwiskiem razem z matką. Pośród wielu niebezpieczeństw, ledwie zdołali oboje dostać się do Francji. Rząd kilka im tylko dni pozwolił zabawić w Paryżu, i skoro dowiedziano się o ich bytności, musieli odplnąć do Anglii, a ztamtąd wkrótce powrócili do Szwajcaryi i znowu zamieszkali w zamku Arenenberg.

Rząd króla Filipa niechętnem okiem widział ich pobyt blisko granicy Francji i powtórnie odmówił w 1832 Ludwikowi Napoleonowi, pobytu w ojczyźnie swojej, chociażby nawet bez tytułu książęcego, (w charakterze prostego obywatela, o co tenże upraszał.

Książę znowu zajął się naukami, gdy śmierć

księcia Reichstadt otworzyła pole jego nadziejom. Do ich spełnienia zwróciły się wszelkie jego myśli i działania. Od 1832 do 1836 dał się poznać pismami, które znalazły wiele współczucia we Francji, do tej epoki należą: *Dumania polityczne, Projekt konstytucyi, Dwa słowa do p. Chateaubriand o księżnie Berry, Uwagi polityczne i wojskowe o Szwajcaryi*, dzieło o artylleryi wspomniane powyżej i podpisane: „Książę Napoleon Ludwik Bonaparte” kapitan w pulku artylleryi Kantonu Bern.

Dzieła te, głównie chwaliły dzienniki demokratyczne, które widziały w żywole bonapartystowskim, narzędzie i siłę dla opozycji. Armand Carrel tak się o nich wyrażał: „Dzieła Ludwika Napoleona, wskazują silny umysł i zący charakter. Głębokie spostrzeżenia w nich zawarte, są dowodem gruntownych badań nad obecnymi wypadkami i stanem polityki. Podręczne dzieło o artylleryi, pochwalili wszyscy znawcy tej umiejętności.

(Dalszy ciąg nastąpi).

jekt co do urządzenia kąpeli falowych. 9) P. prof. Kuczyński rozbił zasady urządzić się mających po zakładach zdrojowych dostrzeżeń meteorologicznych, wyjaśniając takowe praktycznie na narządach do tego służących. 10) W końcu przedstawił dr. Dietl przewodniczący w Komisji, projekt p. Altha co do zasad skreślenia mapy geognostyczno-balneologicznej kraju naszego, a nareszcie 11) wspominał o pracy piśmiennej p. Dra Trembeckiego, jaką złożył tenże na użytek Komisji p. t. „Przewodnik do wód lekarskich Okręgu rządowego Krakowskiego.” Nakoniec Dr. Zieleniewski Sekret. Komisji, odczytał wnioski przez obecnych Komisji przedłożone, a mianowicie: 4 wnioski Dra Dietla, 2 Dra Starkla lekarza z Tarnowa, 2 Dra Trembeckiego, 1 Dra Brodowskiego i 2 Dra Riedmüllera. Wszystkie te wnioski Komisya Balneol. w porozumieniu się z wnioskodawcami na najbliższych swych posiedzeniach prywatnych rozbić przyrzekła. Poczem prof. Dietl pożegnawszy obecnych krótkim przemówieniem, zamknął tegoroczne posiedzenia walne balneologów krajowych. Nadmienić tutaj należy, iż liczbę reprezentantów zdrojowych, zwiększyli jeszcze dzisiaj przybyli pp. Żubrzycki dziedzic Rabski słynnej z wód słonych i p. Kowalski właściciel zakładu fumigacyjno-hydropatycznego z Ojcowa.

— Wielki ołtarz Wita Stwosza w kościele P. Marii w Krakowie, po raz pierwszy akwarellą w całości odrobiony został, czegośmy dotąd nie mieli, i dzięki za to Wydawcom Wzorów Sztuki Średniowiecznej, PP. Alexandrowi hr. Przeździeckiemu i Baronowi Edwardowi Rastawieckiemu, którzy nie szczędzili trudu i nakładu, aby wielkopomne to dzieło naszego Krakowianina w całości; w dokładnem kształtów i kolorów podobieństwie odwzorowanem zostało. Na wystawie krajowych artystów, oglądać można trzy części tego olbrzymiego ołtarza; to jest, główny obraz, — wierzchnie grupy i spód; obecnie Pan Ludwik Łepkowski nadesłał ostatnie części tego dzieła, to jest dwa boczne skrzydła; bo jak wiadomo ołtarz ten w kształcie olbrzymiej szafy zbudowany, posiada dwa skrzydła zamykające go; wszakże aby nie niszczyć już i tak wiekami nadsute drzewo, infułat kościoła Maryackiego, zarządził, aby zawsze był otwartym. Świeżo nadesłana praca pana Ludwika Łepkowskiego (który jak wiadomo jest młodszym bratem naszego znanego archeologa), jest z niezwykłą sumiennością odrobiona, gdzie widzimy najdrobniejsze szczegółki i ozdoby najściślej, prawie z matematyczną dokładnością, odwzorowane, tak, iż rzecz ta, nie mogła być lepiej i wierniej uskutecznioną — a mniemamy iż to powtórzą znawcy, gdy ujrzą pracę tę w wydaniu wzorów. Ołtarz ten ma być na czterech oddzielnych tablicach chromolitografowany a prócz tego w całości złożony i na jednej wielkiej odbity. Będzie to jeden więcej wieniec z nieśmiertelników uwity, i dorzucony na grób naszego tak wielkiego, a tak źle od obcych ocenionego i wynagrodzonego Krakowskiego rzeźbiarza. Pan Łepkowski poświęcił ośmnaście miesięcy tej pracy, i jemu się należy zaszczyt wykończenia reszty ołtarza, bo dotąd, prace PP. Brodowskiego, Cerchy i Balińskiego, były jedynie cząstkowemi. Rzadko się u nas uda jakie dzieło wytrwale doprowadzić do końca, — a to jeżeli uskutecznione zostało, zasługę mają w tem głównie Szanowni Wydawcy.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę na nader interesującą pracę Pana Edwarda Barona Rastawieckiego, ogłoszoną w Bibliotece Warszawskiej, tyczącą się procesu Wita

Stwosza. Poświęcił on dla zbadania na miejscu rzeczy, w aktach miejskich w Norymberdze wiele czasu, trudu i pracy, za co mu się wdzięczność słusznie należy. Zdaje się iż rzecz ta co do nieszczęśliwego Stwosza ostatecznie na teraz wyświeconą została.

K.*

— „Journal de Liège“ doniósł był, że woda na rzece Meuse o 7 stóp się podniosła. A ponieważ w Belgii zaprowadzone są miary dziesiętne na podstawie metra, i nie wolno używać innych miar, przeto pociągnięto redaktora pomienionego dziennika do odpowiedzialności za używanie miar zakazanych. Jeżeli redaktor zostanie skazany, wtedy musi się mieć także na ostrożności, aby nieużył kiedykolwiek wyrażen: garść ziemi lub szczypta prochu, albowiem sprzeciwiałoby się to urzędowym miarom objętości.

— W noworoczniku teatralnym L'Almanach theatral, który świeżo wyszedł w Paryżu, czytamy że w całych Niemczech istnieje obecnie 184 teatrów liczących razem aktorów stale przy nich grających 7,000 i między teatrami rachują 20 nadwornych, a 112 miejskich, 5 teatrów letnich, 34 trup wędrownych nakoniec 6 teatrów założonych i utrzymanych przez akcyę.

— Korespondent paryżki Czasu donosi o wielkiem powodzeniu w Paryżu panny Królikowskiej, fortepianistki i o pannie Linowskiej która odstępując od obyczajów płci słabej, występuje jako nader biegły fehmistrz. Panna Linowska, jak mówi ów korespondent, występowała najprzód u pani de Gercy, która w swym hotelu na przedmieściu S. Honorjusza, przyjmowała tydzień temu gości, w salonie zamienionym tym razem na zbrojownię. Panna Linowska w polskim stroju, może giętkością ruchów, może pewnością ataków, może też siłą wdzięku, pokonała przeciwników, ofiarując im odwet w maneuż Sautona.

— Szczególniejszy wypadek, który mógł skończyć się bardzo tragicznie, zdarzył się w bieżącym miesiącu we Francji, blisko miasta Barcelonnette. Pochowano umarłego na cmentarzu, a gdy obecni odeszli, czterech ludzi kończyło zasypywać dół. Zamiast była nadzwyczajna, śnieg tak gęsty padał, że człowiek nie mógł dorzeć człowieka. Jeden ze czterech, skończył od zimna, doznawszy nagłego zawrotu głowy, najpodobniej pijany, wpadł w dół, a towarzysze przysypali go ziemią, niczego nie domyślając się. Wracając do domu, spostrzegli że ich tylko trzech; szukać więc czwartego, który zniknął. Nadaremno szukali i wołali; dopiero przyszedłszy do mogiły, ujrzeni nogę wystającą z pod śniegu. Natychmiast rozrzućli śnieg i ziemię, i wydobyli jeszcze w porę grabarza zagrzebanego. Zaledwie oddychał, lecz wkrótce przywrócony został do życia.

— Z Chrudyma w Czechach, piszą o następującem zjawisku przyrody: Obficie w pobliżu strzelnicy tutejszej źródło wybornej wody do picia, któremu przypisywano nawet moc uzdrawiającą, zniknęło dawniej nagle, i mimo wszelkiego kopania w tem miejscu, nie pokazywało się już więcej, przez lat kilka. Temi dniami jednak objawiło się znowu po upływie całych lat pięciu i tryska z opoki tak obficie jak dawniej.

— W tych dniach wrócił do Warszawy p. Bieczyński przedsiębiorca, mającej się założyć pod Warszawą fabryki sztucznej mierzwy. P. Bieczyński, pozamawiał już za granicą potrzebnych do budowy tej fabryki kierowników, a między innemi i znanego Dra Chemii P. Emila Barchal, przewodnika takieże fabry-

ki w Wrocławiu, który ma już przybyć tutaj na lgo maja, dla zajęcia się tem dziełem.

— Doszła tu wiadomość, iż starodawny pałac w Guzowie przy kolei żelaznej, własność p. Felisa Sobańskiego, stał się onegdaj pastwą płomieni. Między innemi zgorzało także milion dwakroć sto tysięcy funtów mączki cukrowej, znajdującej się tamże na składzie.

— Doszła tu wiadomość, że hr. Leon Potocki, zamieszkały w Petersburgu, rozstał się z tym światem, i że p. Felicja z hr. Rejów Tyszkiewiczowa, w skutku zapalenia płuc, w dniu 23go b. m. w dobrach swych Weryni w obwodzie Rzeszowskim, zakończyła życie.

— Onegdaj zszedł z tego świata, Stanisław Brzozowski w 80-tym roku życia.

— Emilia z Ludwigiem Pijanowską, żona b. Kapitana b. Wojsk Polskich, przeżywszy lat 23, po krótkiej lecz ciężkiej słabości przed onegdaj życie zakończyła.

— W dniu 25 b. m. umarł w Piotrkowie X. Jacek Kiełbiowski, niegdyś Prefekt b. szkoły Wojewódzkiej, następnie nauczyciel religii w tamtejszem gimnazjum, później Emeryt i Rektor Kolleg. XX. Pijarów w Piotrkowie.

— W dniu wczorajszym przyjechało do Warszawy koleją żelazną osób 343, wyjechało 343.

— Wczoraj w teatrze Wielkim po operze Hrabina, przywołana pani Gruszczyńska i panna Chodowiecka po 5-kroć, oraz pp. Żółkowski i Troschel po 6-kroć, Kamiński i Matuszyński po 5-kroć, Moniuszko 4-kroć i Szabliński z orkiestry.

WIADOMOŚCI

tyczące się

INSTYTUTU MUZYCZNEGO WARSZAWSKIEGO.

(Dalszy ciąg. — Patrz Ner 78.)

21. W. M. Grabowski, członek Deputacyi Szlacheckiej Powiatu Siedleckiego, nadesłał złożoną przez Obywateli i urzędników Ptu Siedleckiego, na Instytut Muzyczny summe rs. 500.

Stanowiąc mają stypendyum fundatorskie tegoż Powiatu. 22. JW. J. Traeger Prezydent miasta Łodzi, urządził w m. Łodzi koncert i teatr amatorski, z których wpływło rs. 195 kop. 50, następnie zgromadzenia rzemieślnicze dla skompletowania rs. 300 złożyły rs. 129 kop. 50 i tym sposobem zebrano w ogóle summe rs. 329, z których rs. 300.

Stanowiąc stypendyum z m. Łodzi, odesłano do domu handlowego A. Rawicz et Comp. w Warszawie, a przewyżkę rs. 29 przesłano na ręce Wgo Koźmińskiego Dzieńca dóbr Bedów, na rachunek stypendyum powiatowego.

23. JW. Grotten Zenejda, przełożona Instytutu Aleksandryjskiego wychowania panien w Nowej Aleksandrii (w Puławach), nadesłała zebraną na Instytut Muzyczny, staraniem swoim, od osób zostających w służbie Instytutu Aleksandryjskiego wychowania panien summe rs. 325, z których rs. 300, mają stanowiąc stypendyum tego Instytutu, resztując zaś rs. 25 ma wpłynąć do ogólnej masy cząstkowych ofiar.

24. JW. Gażyte, Marszałek Szlachty Powiatu Brzesko-Litewskiego, nadesłał summe stypendyalną z Ptu Brzeskiego rs. 300.

25. W. Romer (Edward) z Wilna, złożył stypendyum Dyecezyalne Wileńskie rs. 300 z oświadczeniem przesłania także drugiego stypendyum w Dyecezyi Żmudzkiej.

26. JW. Biskup. Dyecezyi Kujawsko-Kaliskiej, przesłać raczył jedno stypendyum dyecezyalne rs. 300.

27. JW. Milewski przysyłający w Resursie Konińskiej, z balu w d. 19 z. m. danego w m. Koninie, złożył zebraną summe rs. 150 z zapewnieniem, iż jak tylko teatr amatorski dla ważnych, okoliczności na później odłożony, przyjdzie do skutku, kwotę z takowego wpłynąć mającą, nadesłać nieomieszka.

28. JW. Marszałek Przeciszewski Adolf, Obywatel z Pluszczy na Żmudzi, złożył na instytut summe rs. 100. 29. W. Krasieński Adam w Lublinie, dla skompletowania summy rs. 810 zebranej z koncertu urządzonego w Lublinie nadesłał rs. 62.

30. W. Zanożyński obywatel z Siedlec, gubernii Lubelskiej; nadesłał złożoną przez sądownictwo w mieście Siedlech kwotę rs. 60.

31. W. Kiniorski obywatel z Pokrzywnicy, powiatu Opoczyńskiego, wniósł na Instytut summe rs. 50.

32. W. Burbina Toodora, obywatelka z Belwederu gubernii Kowieńskiej, złożyła w darze rs. 60.

33. Imci Książd Łuba Franciszek Dziekan Klinowicko-Mściłowski w gubernii Mohilewskiej, nadesłał składkę zbraną z dekanatu swego, na rachunek Archidiecezyi Mohilewskiej w ilości rs. 35.

34. Ici Książd Jan Kuźawiński, Proboszcz kościoła w Międzyrzycz, gubernii Lubelskiej, złożył ofiarę zbraną od parafian Międzyrzycza, na Instytut rs. 30.

35. W. Karłowicz Aleksander, obywatel z Bratomierza z powiatu Lidzkiego, nadesłał tytułem daru, z objawieniem najwyższego współczucia rs. 25.

36. W. L. Strużyński, Doktor w Iwangrodzie, jako amator muzyki, a szczególnie arfy, zaofiarował na Instytut rs. 25.

37. Imci Książd S. Paszkowski, Proboszcz kościoła w Maciejowicach, powiecie Lubowskim, nadesłał składkę zbraną od parafian, w ilości rs. 25.

38. JW. Rusiecki, Marszałek Szlachty, Ptu Kobryńskiego, nadesłał zbraną za pośrednictwem obywateli Ptu ich małżonek, sumę rs. 300 stanowiąc mające stypendium powiatowe, z nadmienieniem, iż po otrzymaniu od niektórych jeszcze obywaterek, względem składek oczekiwanej odpowiedzi, wpływ jaki się okaże, zostanie dodatkowo przesłanym.

39. JW. J. B. Dębicki, Członek Honorowy deputacji szlacheckiej, złożył zbraną od obywateli Ptu Lipnowskiego na stypendium sumę rs. 300.

40. Marszałek szlachty Ptu Siebiezkiego, wniósł składkę zbraną od obywateli Ptu na Instytut w sumie rs. 30.

41. W. Rościszewska Paulina Rejentowa z Kalisza, złożyła osiągniętą z loteryi fantowej, w gronie znajomych i amatorów muzyki w Kaliszu, kwotę rs. 65 k. 50. z życzeniem, albo dołączenia tej summy do funduszu zakładowego, lub też do stypendium z m. Kalisza, jakie może być da się tam jeszcze w czasie Sto-Jańskim zebrać.

42. Komitet Resursy Kalickiej, nadesłał fundusz zbrany ze sprzedaży biletów i zarządzonego na Instytut przez Komitet w Kaliszu balu, w sumie rs. 475

43. Obywatel powiatu Rawskiego złożyli składkę w sumie rs. 246.

44. Zgromadzenie Bronzowników w Warszawie wniósł składkę w sumie rs. 30.

45. JW. Rulikowski, obywatel okręgu Chełmskiego, złożył stypendium protektorskie z okręgu Chełmskiego rs. 300.

46. K. Schottze, wniósł składkę w ilości rs. 25.

47. W. Reszke, obywatel w Warszawie, złożył stypendium protektorskie rs. 300.

48. W. Byszewski, obywatel z Ptu Łęczyckiego, złożył stypendium protektorskie powiatowe rs. 300.

49. Zgromadzenie Garbarzy w Warszawie złożyło składkę w ilości rs. 61.

50. W. Jan Stopszyk złożył na Instytut rs. 15.

51. W. F. Radomski złożył na Instytut rs. 50.

52. JW. Bzowski, obywatel z Ptu Jędrzejowskiego, wniósł stypendium protektorskie powiatowe rs. 300.

53. Wna Teresa Zdzitowicka w Warszawie, urządziła w domu swoim amatorski koncert, z którego wpłynęło rs. 150.

54. JW. Zalewski Marszałek szlachty Ptu Dubieńskiego, nadesłał stypendium protektorskie z Ptu Dubieńskiego rs. 300.

55. W. Ratajewicz, Dyrektor teatru w Lublinie, zaofiarował dać na Instytut w d. 3 kwietnia r. b. to jest w Wielki Wtorek, przedstawienie sceniczne w teatrze Lubelskim, ow którym będzie odegrane „Majatek albo Imię.”

56. Komitet Resursy w Piotrkowie, urządził w 28 stycznia r. w Resursie Piotrkowskiej bal, z którego wpłynęła summa rs. 788 kop. 50. Z tych komitet przeznaczył na dwa stypendya rs. 600 postanowił zachować w kassie Resursowej, na udzielenie wsparć początkowych swoim stypendystom niezamierzonym rs. 124 kop. 70. A na pokrycie kosztów urzędzenia balu rs. 63 kop. 80.

Za zgodność z oryginałem w aktach Instytutu Muzycznego złożonych, poświadczają.

Apollinary Kątski,
Dyrektor Instytutu Muz. War.
w Warszawie d. 26 marca 1860 r.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Piszą z Paryża do dziennika „Times“ „Cesarz dotknął lekko sposobu, w jaki przyjęły mocarstwa komunikacje nadesłane im w przedmiocie aneksyi. Gdy wszystkie dokumenta okażą się na widok publiczny będziemy widzieć czy jest czego tak dalece winszować sobie. Teraz zdaje się że wszystkie mocarstwa odpowiedziały prócz Anglii.

Prussy odpowiedziały że ponieważ cesarz formalnie nieuznał doktryny granic naturalnych, to cesarza Sabaudyi nieobchodzi je wcale.

Austria oświadcza, że rozumie się nieuznać przyłączeń podobnych, lecz ponieważ cała Europa powstrzymała się od opozycji gdy inne przyłączenia były robione, to i ona nie myśli teraz się sprzeciwiać. Anglia jeszcze podobno nie dała odpowiedzi.

Londyn 24 marca. Agencja Reutersa podaje nowiny z Shangai z 6 lutego. Powstanie rozszerzało się znacznie w prowincjach północnych. Inne nowiny datowane z Kantonu 14 lutego, donoszą że w Swatow miała miejsce kolidzja pomiędzy celnikami chińskimi, a posługą parowca angielskiego. Przyczem Angliacy bardzo ucierpieli.

(Nord).

F R A N C Y A.

Paryż, 25 marca (z rana). Dzisiejszy Monitor donosi, że traktat między Francją i Piemontem względem odstąpienia Sabaudyi i okręgu Nicei z warunkiem potwierdzenia go przez Izby sardyńskie, został wczoraj podpisany w Turynie. Główne punkta tego traktatu są następujące: Król sardyński przystaje na połączenie Sabaudyi i Nicei z Francją. Połączenie to dopełnionem zostanie bez żadnego przymusu dla woli ludności. Oba rządy porozumieją się względem najważniejszego środka wykonania tej woli ludów. Król sardyński odstępuje Francyi neutralne części Sabaudyi pod temi samemi warunkami, pod jakimi je posiadał, a cesarz francuzki przyrzeka, że co do tej okoliczności porozumie się z mocarstwami i związkiem szwajcarskim.

Paryż 23 marca. Traktat między Francją i Sabaudją dotyczący ustąpienia Sabaudyi i Nicei nie jest jeszcze podpisany, ale po mowie cesarza do deputacji sabaudzkiej prawdopodobnym jest że wkrótce to nastąpi. Jutro pierwsza kolumna wojsk naszych zacznie okupację dwóch nowych prowincyi. Pomiędzy licznemi punktami do załatwienia w traktacie cesyji, są i kwestye finansowe. Sabaudya i hrabstwo Nicei nie mogą być ustąpione Francyi, bez przyjęcia przez ostatnią częśći długu sardyńskiego. Gabinet turyński oznacza tę część na 200 milionów, rząd francuzki ogranicza ją do 150 milionów, biorąc w rachunek summy pożyczone przez Francją na wojnę włoską, łatwo będzie załatwić tę sprawę i niemasz wątpliwości, że nie będzie ona powodem do nowych trudności, między dwoma sprzymierzonymi państwami.

Agitacja w Szwajcaryi, zdaje się nieprędko uspokoić; rozprzestrzeniono nawet pogłoskę że 25,000 armii związkowej wkroczyło do okręgów spornych. Ale to jest wieść której i zbijać nie warto. Prawda że Anglia popełniła związek Szwajcarski, do reklamowania Chablais i Faucigny ale Szwajcarowie nie robią sobie żadnych iluzyi, gdyż wiedzą dobrze, że Anglia pozostawi ich samym sobie, pod pozorem potrzeby zachowania neutralności. Zresztą missya generała Dufour, który był wczoraj przyjęty przez cesarza, pokazywać się zdaje że Rada związkowa żałuje już jeżeli nie protestacyi swej to przynajmniej wyrażen w niej zbyt energicznych.

Gabinet Tuileryjski robił nowe usiłowania dla doprowadzenia dworu Rzymskiego do jakiego układu i zapobieżania środkom zbyt surowym, któreby niewątpliwie doprowadziły do jakiej katastrofy w Państwie Kościelnem. Depesze dyplomatyczne z Rzymu niedają nadziei, aby te starania rządu francuzkiego miały skutek lepszy od poprzednich. Coraz prawdopodobniejszym jest skore odwołanie naszych wojsk. Na posiedzeniu konsystorskiem w poniedziałek ma Pius IX wyrazić swe mnie-

manie o przyłączeniu Romanii i może być ekskomunikacją Wiktora Emanuela.

Pays powiada że chodziła pogłoska w Rzymie, że generał Lamoriciere ofiarował swe usługi Ojcu świętemu i że obejmie, ministerstwo wojny i dowództwo wojsk papieżskich. Gdyby to była prawdziwa pogłoska, Papież miałby najzdolniejszego i najwaleczniejszego generała, jakiego tylko mógł znaleźć, ale możemy zapewnić że to jest pogłoska bezzasadna.

(Nord).

I N D Y E W S C H O D N I E.

Świeża poczta wschodnio-indyjska, przywieziona do Tryestu 23go t. m. przyniosła wiadomości z Kalkuty do 22go z Bombaju do 24go lutego sięgające. W ogóle brzmią one dość pomyślnie dla Anglików. Wicekról czyli wielkorządca posiadłości angielskich w Indyach, lord Canning, objeżdżając kraje północnego Hindostanu, w których było powstanie, przybył do Lahory w stolicy Syków, a w całej podróży przyjmuje i daje posłuchania naczelnikom i książętom indyjskim. W górach jednak u podnóża Himalai oraz w całym pasie nieprzebytych zarośli nadgangiesowych, tlą się iskry powstania i ukrywają się drobne oddziały powstańców. Z Bombaju oddział wojsk angielskich odplynął do Chin.

(Nord).

N I E M C Y.

Frankfurt, 24 marca. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu związkowego przyjęte zostały wnioski większości w sprawie Hessyi elektoralnej, 12 głosami kurulnemi. Hessya elektoralna wstrzymała się od głosowania. Luxemburg nie głosował ani za większością, ani za mniejszością, wolne miasta głosowały za zwróceniem wniosków do komisyi. Prussy i jeden jeszcze głos za mniejszością. Prussy wyraźnie uchylają się od posłuchania tego postanowienia, na co sejm związkowy na wniosek prezydenta oświadczył: Wszystkie rządy związkowe obowiązane są do posłuchania tego postanowienia.

Berlin, 24 marca. Izba panów przyjęła dziś oba wotum komisyi, naganiające ministerstwo, za zmianę okręgów wyborczych i przypuszczenie żydów do urzędów państwa.

Berlin, 25 marca. Osobna depesza p. Thouvenel do pnia francuzkiego przy dworach niemieckich, stara się uspokoić obawy tych dworów co do wcielenia Sabaudyi i daje zapewnienia jak najpomyślniejsze.

(Schl. Ztg.)

W Ł O C H Y.

Turyn 21 marca. Faktem na który szczególnie przyjemnie jest zwrócić uwagę czytelników, są manifestacje uczuć i łączenia się z polityką rządu nadchodzące ze strony duchowieństwa Lombardyi, Toskanii i Emilii. Od tygodnia już przeszło, król otrzymuje adresa wyrażające poświęcenie dla rządu okryte podpisami najznakomitszych i najbardziej szanowanych osób z duchowieństwa. Wiele kapituł, i kilku biskupów należy do tych manifestacyi.

Czytamy w Patrie. „List z Florencyi z 20 t. m. daje nam niektóre interesujące szczegóły. W pałacu Pitti robią potrzebne przygotowania dla przyjęcia księcia Carignan, który ma tam przybyć za kilka dni. Ponieważ Florencya przestała być stolicą, i jest teraz tylko prowincjonalnym miastem, to różne poselstwa otrzymały rozkaz opuszczenia tego miasta. Legacya francuzka, w końcu marca odjedzie do Paryża.

Toskania nie będzie mieć vice króla, lecz tylko generalnego gubernatora, który będzie

niał pod swemi rozkazami dyrektorów generalnych; nie będzie mieć osobnego Zgromadzenia, zachowa tylko rady municypalne i prowincjonalne, które się będą zajmować administracją miejscową. Całe zaś życie polityczne będzie skoncentrowane w Turynie. Korespondent donoszący nam o tem, zapewnia że fakta te wywołały we Florencji niejakie wrazenie. (Nord).

Ponieważ mowa jest o zamiarze wyklecia króla sardyńskiego przez Papieża, nadmienić warto, że są dwa rodzaje tego aktu religijnego. Pierwszem jest „wykluczenie” (*excommunicatio*), które polega na odmówieniu pewnych kościelnych funkcji, a mianowicie nieprzyzuczeniu do ŚŚ. Sakramentów, odmówieniu wstępu do kościoła, a w razie dostrzeżenia, na wezwaniu głośnie do oddalenia się; drugim jest „wyklecie” (*anathema*), które zupełnie wyklucza od wspólności kościoła katolickiego i uwalnia wszystkich od wszelkich zobowiązań względem osoby wykletej. Dawnymi czasy wyklecie miało ważne następstwa nietylko kościelne lecz i światowe, prywatne i publiczne. Wyklety był wykluczony od wszystkich związków rodzinnych i publicznych. Jeśli był możnym, wazale jego i poddani uznawali się wolnymi od przysięgi, a bywały wypadki, że gdy panujący został wyklety, a poddani go nie przedstawiali uznawać za prawego władzcę, władza kościelna rzucała klątwę na cały kraj, i żaden ksiądz nie pełnił sakramentów, począwszy od chrztu aż do ostatniego namaszczenia. Wyklecie było potężną bronią duchową przeciw gwałtom świeckim; później jednak przez częste go używanie, osobliwie w sprawach osobistych duchowieństwa ze świeckimi, straciło wiele z swej mocy i słusznie zachowaniem było do nadzwyczajnych okoliczności. Ostatni raz użyte było przeciw Wenecji w r. 1665 w jej sporach z Rzymem.

Turyń, 22 marca. Dzisiejsza gazeta urzędowa zawiera adres duchowieństwa przyłączonych prowincji do króla: Król ma wkrótce w towarzystwie hr. Cavour pojechać do Toskanii i Emilii.

Genoa, 24 marca. Wsiadanie na statki wojska sardyńskiego, przeznaczonego do Toskanii, ma się rozpocząć w d. 24 b. m.

(Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Paryż, 26 marca. Dzisiejszy *Constitutionnel* zawiera artykuł Grandguillaota, winszujący królowi sardyńskiemu proklamacji, w której ludność Sabaudyi i Nicei uwalnia od przysięgi wierności. Proklamacja ta zarówno zapewnia uszanowanie dla zasady legitymizacji królów jak i dla zasady głosowania powszechnego.

Turyń, 24 marca. Benedetti, ze szczególną misją od rządu francuzkiego przybył tu, i został przyjęty przez hr. Cavour. *Opinione* powiada w depiero wysłanym numerze, że ta misja ściąga się do Sabaudyi i hrabstwa Nicei. Dodaje, że można wynaleść drogę pośrednią taką, że wojska sardyńskie opuszczają Sabaudyę, pod warunkiem że francuzkie nie wkroczą tam aż po głosowaniu, aby oddalić wszelką obawę przymusu. Postanowienie będzie przedłożone parlamentowi. Książę Cavigliani uda się do Florencji, jako namiestnik królewski. Ricasoli będzie mianowany tymczasowym gubernatorem Toskanii.

Turyń, 25 marca. Proklamacja króla do ludów Włoch środkowych brzmi następnie: Połączeni jesteście nierozdzielnie honorowym traktatem ze wspólną ojczyzną i wspólną cy-

wilizacją. Stawiliem moje życie za niepodległość ojczyzny i dałem przykład prawowitości. Teraz żądam od nowych ludności, takiegoż przywiązania jak i od starych. Pragnę siły Włoch, zgody między włoskimi ludami, ażeby w złych czasach mogły dać odpór wspólny i przygotować sobie szczęście.—Rezultat wyborów wypadł bardzo szczęśliwie. Hr. Cavour jest prawie wszędzie wybranym. Udział w wyborach był bardzo wielki. Położenie Włoch niższych jest coraz bardziej niepokojące. Farini otrzymał ministerstwo spraw wewnętrznych.

Z Medyolanu donoszą dnia wczorajszego, że po otrzymaniu telegramu z Paryża, odwrót Francuzów z Włoch, wstrzymany został.

Madryt, 24 marca. Traktowania o pokój z Marokańczykami nie doprowadziły do rezultatu. Hiszpanie zaczęli znowu operacje wojenne. Nieprzyjaciel oczekiwał ich w bardzo niedostatecznej pozycji. Bitwa trwała aż do 5ej godziny po południu i skończyła się stanowczym zwycięstwem Hiszpanów. Marokanie zebrali pośpiesznie obóz i zaczęli uciekać. Zdaje się, że nie napotkają Hiszpanie żadnych znacznych przeszkód w marszu na Tanger.

Batawia, 7 lutego. Skończyła się wojna przeciw królowej Boni, następcą królowej zostaje wasalem rządu niderlandzkiego.

Zurich, 25 marca. Depesza z Medyolanu twierdzi, że Neapolitanczyki wkroczyli do państwa kościelnego.

Rozszerzona pogłoska o mającem nastąpić zajęciu przez Francuzów Saint-Julien jest zaprzeczona.

Bern, 24 marca. Depesza p. Kern do rady związkowej powiada że p. Thouvenel, potwierdzając odwrót wojsk francuzkich z Lombardyi, dał p. Kernu upewnienia że części neutralne Sabaudyi, nie będą zajęte wojskami francuzkimi, że pułki przeznaczone do zajęcia Sabaudyi, nie będą wcale posyłane przez Lugdun. Nie wiadomo na jak długi czas dane jest to zapewnienie i o ile ma wagę.

Bern, 24 marca. Komitety z północnej Sabaudyi przesyłały cesarzowi Francuzów i królowi sardyńskiemu protestacje przeciw przyłączeniu. Żądają one nowego głosowania i przyłączenia do Szwajcaryi. Złożono adresy i zarządono deputacje do rady związkowej z prośbą o pomoc rządu szwajcarskiego.

Wiedeń, 24 marca. Budżet zostanie w maju przedstawiony radzie państwa. Układ nowej pożyczki znalazł przychylnę przyjęcie. (Staats-Anz. Schl. Ztg.)

Wiadomości handlowe.

Ceny zboża i produktów za granicą.

(Berlin) Wrocław, 25 marca.		korzec warsz.	
	za szef. 84 fnt. sr. gr.	złp. gr.	złp. gr. w miejs.
pszenica	60—83	31 2	— biała
„	60—77	31 2	— 38 10 żółta
żyto	53—60	31	— 35 — w miejs.
„	winsp. — tal.	—	— na wios.
jęczmień	szef. 70	42—52	—
owies	47	26—32	—
groch	—	—	— do got.
olej rzepakowy	—	—	— za 100 fnt. — tal. w miejs.
„	lniany	—	— w miejs.
spirytus	za 8,000 tral. czyli 100 kw.	16 1/2	— w miejs.
„	—	—	— na wios.

Szczecin, 25 marca.		korzec warsz.	
	za winsp. tal.	złp. gr.	złp. gr.
pszenica	fat. 65—69	40 24	— 43 10 w miejs.
„	70	43 23	— na wios.
żyto	77	45 1/2	— 28 18—30 w miejs.
„	45	28 10	— na wios.
jęczmień	70 fnt.	—	— sr. gr. —
Olej rzep.	za 100	11 1/3	— w miejs.
„	lniany	—	—
Spirytus	za 100 kw.	17 1/2	— w miejs.
„	—	17 1/2	— na wios.

Hamburg, 24 marca. Ceny pszenicy wysoko trzymają się przy ograniczonym obrocie. Żyto w miejscu bez pokupu.

Gdańsk, 24 marca. Cały tydzień najpiękniejszej wiosennej pogody. W nocy przymrozek. Wisła od Torunia do Chełma puściła i oczyszcza się z lodów, ponieważ aż do Szpicy Montławskiej, ludzie przechodzą po lodzie.

Targi angielskie w upłynionych smiu dniach coraz bardziej się wzmacniały, a na wczorajszej londyńskiej giełdzie płacono 1 sz. wyżej i była lepsza ochota do kupna. Dowozy są mało znaczne, i do bagatelnej redukują się cyfry.

We Francji handel zbożowy, znacznie się ożywił, a ceny przybrały z dalszą ku poprawie dażność.

We wszystkich portach niemieckich ruch był lepszy i spekulacya chętnie wchodziła w interes.

Na naszej giełdzie tylko przesadzone żądania sprzedających nie dozwoliły tranzakcyom zbożowym rozwinąć się na wielką skalę. Pięknę i celne gatunki były poszukiwane, a nawet płacone po nad stosunek cen w Anglii. Za partye osobliwszej piękności z ziemi Sochaczewskiej, ofiarowano 555 guld., lecz tej ofiary nie przyjęto.

Na żyto z bliskim terminem odstawy, było wielkie żądanie o dalsze terminu mniej pytało i znaczne niższe ofiarowano ceny.

Jęczmień i groch chętnych znajdowały kupców.

Obrot tygodniowy wynosił pszenicy łasztów 600, żyta leco łasztów 60, na odstawę wiosenną łasz. 270, jęczmień 50, owsa 40, grochu 20, koniczyny czerw. cetn. 365. Płacono: za łaszt pruski korzec warsz.

	wagi hol. guld. prus.,	wagi pols. zł. gr.
pszenicy	128—131 470—490, 241—247 38 9—39 25,	131 1/2—133 500—512, 248—250 40 20—41 20,
„	134—136 510—540, 252—256 41 15—44 1,	żyta
„	— 125 312—318, — 235 27 10—27 26,	po april maj
„	— 125 — 318, — — — — 27 26,	maj juni
„	— 125 — 310, — — — — 27 5,	jęczmień
„	107—117 261—351, 201—220 22 26—30 22,	grochu
„	— — 321—354, — — — — 28 3—31 2,	Koniczyny czerwonej cetnar płacono od 7 do 10 1/2 tal.

Drzewa sprzedano okrągłaków sosnowych 700 sztuk 9/9' 27' długości. Sztuka po talarze.

200 planonów w przecięciu po 16 kub., kubik po 10 st. gr.

Kursa zamian: Londyn 6. 17 1/2 tal., Hamburg 150, Amsterdam za 250 fl. 141 1/2 tal. Aleks. Makowski et Comp.

Moskwa 29 lutego.—Wieda. Ożywienie panujące u nas w tranzakcyach wełny utrzymało się w miesiącu ubiegłym, a od końca stycznia do dziś były poczynione znaczne obroty, płacono przewyżkę do zeszyłych notowań 75 kop. do 1 1/2 rubla, ceny zaś średnich gatunków do 2 rub. srebr. przewyżki doszły. — W Charkowie zakupiono na wysyłkę wiele tysięcy pudów wełny sztucznie mytej po znacznie wysokich cenach, zapasy tam czyste mają być prawie wyczerpane.

Ceny na ostatnim targu od dnia 6 do 18 marca w m. Kutnie były następujące:

Pszenicy średniej korzec rs. 5 k. 10; żyta rs. 3 k. 30 jęczmienia rs. 2 k. 70; grochu rs. 3 k. 60; owsa rs. 1 k. 80; gryki rs. 3 k. 30; kartofli rs. 1 siana pud kop. 50; słomy pud kop. 35; sażeń drzewa sosnowego rs. 3; wół średni roboczy rs. 40; koń średni forn. rs. 20; wieprz dobrze upasiony rs. 20; masła funt k. 27; okowity sarnie z akcyzą rs. 3 kop. 25.

Ceny na ostatnim targu od dnia 15 do 22 marca w m. Miechowie, były następujące:

Pszenicy śred. korzec rs. 4 k. 57; żyta rs. 3; k. 15 jęczmienia rs. 2 kop. 65; grochu rs. 3 kop. —; owsa rs. 1 kop. 50; gryki rs. 2 kop. —; kartofli kop. 75; siana cetnar kop. 89; słomy pud k. 18; sażeń drzewa sosn. rs. 3 k. —; wół średni roboczy rs. 30; koń średni forn. rs. 75; wieprz dobrze upasiony rs. 33; skop średni rs. 3; masła funt kop. 26; okowity garniec bez akcyzy k. 60.

Ceny targowe Warszawskie, z dnia 27 marca 1860 roku, płacono:

P r o d u k t a.	za	
	czetwert	korzec
	rs. kop.	rs. kop.
Żyta	5 62	3 43
Pszenicy	9 28 1/2	5 66
Grochu polnego	—	—
Gryki	—	—
Jęczmienia	—	—
Owsa	—	—
Kartofle	1 64	1 —
Kasza jaglana	—	—
„ gryczana	—	—
„ drobnej	15 98 1/2	9 74 1/2
„ jęczmieńna	6 15	3 75
z a p u d.	rub. sr.	kop.
Mąka pszenna przednia	—	—
„ zwyocz.	—	—
„ żytnia pytłowa	—	72 1/2
„ gryczana	—	—
Słoma	—	25
Siano	—	33
Masło	9	30

W dniu wczorajszym na targach odbywających się w urzędzie konsumcyjnym m. Warszawy, płacono za wta-dro okowity próby 10 tój od rs. 1 kop. 70 do rs. 1 kop. 78, za garniec od kop. 55 1/2 do kop. 56 1/2.

KURS GIEŁD ZAGBANCZYCH.

Table with exchange rates for Berlin, Wexle, Wiedeń, and Paryż. Columns include location, amount, and rate.

Dep. telegr. Żyto w Berlinie na dostawę w miejscu 5 1/4 talarów, na wiosenną dostawę 4 3/4 za wispel.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Table with market prices for Monety, Papiery, and Wexle. Columns include item name, unit, and price.

Wartość kuponu bieżącego od Obl. Skarb. Rs. 1 kop. 97 1/2 od Listów Zastawnych kop. 16

Wyszedł zeszyt 3ci dzieła Prawo Cywilne obowiązujące w Królestwie Polskiem, przez Stanisława Zawadzkiego wydawane, obejmuje: Kodex Cywilny Król. Pols. od art. 226 do 521, Prawo przechodnie do tegoż Kodexu; oraz Prawo o Małżeństwie z r. 1826 od art. 1-go do 33. Cena zeszytu w Warszawie kop. 30.

Nakładem Szycharni Nut Muzycznych Ad. Dzwonkowskiego i Sp., ulica Miodowa, Nr. 4 (482), wyszedł Śpiew z towarzyszeniem fortepianu: Dziewcze i Gołąb. Poezja A. E. Odyńca. Muzyka Karola Studzińskiego, ofiarowana W. Amelii Pruszk. Cena złp. 2 (kop. 30).

Łosoś wędzony, Sielawy Augustowskie, Sery zagraniczne, Likieri w wielu gatunkach, na różne ceny, niemniej Mustardy: angielska, Bordeaux, Düsseldorfka i krajowa z fabryki w Grochowie, Ocety różne, otrzymał

HANDEL WIN I KORZENI Franciszka Rozmanith przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim Cukier Hermanowski i inne po cenach fabrycznych.

Maszynki do fabrykacji domowej chłodników, napojów gazowych i sztucznego wina Szampańskiego, poleca Zakład Optyczno-Mechaniczny. J. Pika Optyka m. Warszawy ul. Miodowa Nro 497 a.

DLA PRZEPROWADZAJĄCYCH SIĘ. Ażeby zmieniającym mieszkanie, ułatwić wynajem wozów meblowych, dotychczas zbyt daleko, bo na Solcu zamawianych, urządziłem Kantor takowych w Składzie materiałów piśmiennych p. Tytza, przy ulicy Miodowej pod Nr. 489, wprost Sądu Appelacyjnego.

Handel Win i Korzeni Feliksa Achelt, przy ulicy Marszałkowskiej, wprost placu Zielonego, poleca się z znacznym zapasem, czystych, zdrowych, w różnych gatunkach i cenie Win Węgierskich, Francuzkich i innych. W tymże handlu Drożdży pasowanych można nabyć codziennie świeżych, gdzie obecnie jest Skład komisowy takowych. (2-3)

LOKAL NA CUKIERNIA

Od 1 lipca 1860 r. jest do wynajęcia w mieście Gubernialnem Radomiu w narożnej kamienicy Sukcesorów Gozmana gdzie jest Hotel Warszawski, przy ulicach pryncypalnych: Warszawskiej blisko poczty, i Lubelskiej obok Władz Rządowych w najświetniejszym punkcie, od lat czterdziestu przez Birettich ciągle zajmowany, składający się z naroznego Sklepu, Sali Billardowej, czterech pokoi, pracowni piekarni i piwnicy, z potrzebnymi gospodarczymi schowaniami. Chcący ten lokal wynająć raczy się zgłosić jak najszybciej do właściciela w tejże kamienicy na piętrze nad Cukiernią mieszkającego, celem ułożenia się o warunki i zawarcia kontraktu, bez pośrednictwa trzecich osób. (3-3)

Fortepian machonilowy fabryki Buchholza o 6ciu oktawach jest do sprzedania w domu przy ulicy Sto Jerskiej Ner 1775, gdzie handel win Maringa. Stróż wskaże.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY. H. Europejski. Kirsten Gus. kup. z Grünberga. Herzel Al. kup. z Wiednia; Pišter Hen. kup. z Krakowa; Pearson Filip kup. z Wrocławia. H. Polski. Drzewiecki Józef obyw. z Lyszkowic; Zawadzki Ant. dziedz. z Geżyc; Blociszowski Lud. dzierz. z Ławalyc; Aksienow Metrafow miesz. z Moskwy; Domeradzki rzadz. z Wieleśzewa; Zdziurski Lud. As. z Łęczycy; Likosowski Edw. ob. z Sulmierza; Wahlman Rob. fab. z Zgierza; Nectz Fryd. ob. Sulmierza; Pieniżek Woj. ob. z Ziemsk; Madaliński Hip. dziedz. z Brodów; Nutz Fer. ob. z Luclmierza; Lempke fab. z Zgierza; Wiśniewski jun. 5 bat. cel. strzel. z Opola. H. Krakowski. Nafek Jan dziedz. z Jaskrowa; Sokołowski Aleks. guwer. z Maliszewa; Flateniec Baz. dym. of. z Dynaburga; Markoff Nik. dym. of. z Grodna; Bolenciński Ksaw. ob. z Bogowa.

TEATR WIELKI. Jutro: Asmodea. TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś: Zemsta za mur graniczny.—Icek zapieczętowany.

Tabella porównawcza cen średnich produktów rolniczych na ostatnich targach znaczniejszych miast Królestwa Polskiego i zagranicy.

Large table with columns for location (Miast), product types (Żyto, Jęczmień, Groch, Owies, Gryka, Kartofle, Siana, Słomy, Szażeń drzewa, Wół robczy, Koń średni, Wieprz, Skop, Masła, Okowity), and prices in various units (rs., k.).